

Brandýské oběti: příběh podplukovníka Viléma Soka-Siegera

19.5.2026 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Ve čtvrtek 14. května proběhla v Brandýse nad Labem rozsáhlá vzdělávací a popularizační akce Ústavu pro studium totalitních režimů věnovaná tématu politických poprav v komunistickém Československu. Konkrétně se pak zabývala osudem podplukovníka Viléma Soka-Siegera, který zde několik let působil u vojenské jednotky a po únoru 1948 se aktivně zapojil do protikomunistického odboje.

Program se uskutečnil ve dvou blocích. Dopolední program v Kině Brandýs byl zaměřen na žáky a studenty regionálních škol. Prostřednictvím přednášky, dobových materiálů a diskuse byli mladí lidé seznámeni s fungováním komunistické justice a mechanismy politických procesů. Podvečerní část v prostorách městského úřadu pak široké veřejnosti nabídla detailní odbornou prezentaci historika Petra Malloty, hlavního editora rozsáhlé publikace *Popravení z politických důvodů v komunistickém Československu*.

Akce s názvem *Brandýské oběti: Příběh podplukovníka Viléma Soka-Siegera* se konala pod záštitou senátorky Jarmily Smotlachové a navázala na dlouhodobé aktivity **Ústavu pro studium totalitních režimů** v oblasti výzkumu a připomínání obětí komunistického režimu. Ředitel ÚSTR **Ladislav Kudrna** zdůrazňuje význam regionálních akcí: *„Pro Ústav pro studium totalitních režimů je zásadní, aby výsledky historického výzkumu nezůstávaly pouze v akademickém prostředí, ale dostávaly se i do regionů, kde se tyto příběhy odehrávaly. Právě zde získává historická paměť konkrétní podobu a stává se součástí identity místních komunit.“*

„Příběh Viléma Soka-Siegera je svědectvím doby, kdy byli stateční lidé systematicky likvidováni totalitním režimem.“

Ústředním tématem celé akce byl životní osud podplukovníka Viléma Soka-Siegera (1902–1949), jehož příběh je úzce spjat s Brandýsem nad Labem. Působil zde u 51. dělostřeleckého pluku a po druhé světové válce dosáhl hodnosti podplukovníka automobilní služby. Po únoru 1948 se zapojil do protikomunistického odboje v rámci organizace Praha-Žatec, která připravovala povstání proti režimu. Jeho činnost však byla odhalena, následovalo zatčení, vykonstruovaný proces a odsouzení za velezradu a vyzvědačství. Dne 18. července 1949 byl popraven v pankrácké věznici. Plné rehabilitace se dočkal až po roce 1989.

Senátorka Jarmila Smotlachová k tomu uvedla: *„Osud Viléma Soka-Siegera je mementem doby, kdy právo přestalo být spravedlností a stalo se nástrojem perzekuce. Připomínat tyto příběhy právě v místech, kde tito lidé žili a pracovali, je mimořádně důležité.“* Na význam připomínání těchto osudů upozornil také 1. náměstek ředitele ÚSTR **Kamil Nedvědický**: *„Příběh Viléma Soka-Siegera je svědectvím doby, kdy byli stateční lidé systematicky likvidováni totalitním režimem. Je naší povinností tyto osudy připomínat a chránit historickou paměť jako základ demokratické společnosti.“* Podvečerní přednášky se zúčastnila také vnučka popraveného Sok-Siegera, paní Milena Soková.

Téma politických poprav patří k nejtemnějším kapitolám československých dějin po roce 1948. Režim je využíval nejen k likvidaci odpůrců, ale i jako nástroj zastrašování a ideologické manipulace společnosti. Politické popravy v komunistickém Československu měly jasnou dynamiku – nejvíce jich bylo vykonáno v období vlády prezidenta Klementa Gottwalda (180 osob), následoval Antonín

Zápotocký (46 osob) a Antonín Novotný (6 osob). První poprava proběhla v roce 1949, poslední v roce 1960. Kolektivní monografie *Popravení z politických důvodů v komunistickém Československu*, na níž tým historiků a archivářů pracoval více než 15 let, přináší nejucelenější pohled na tuto problematiku – obsahuje tisíce dokumentů a stovky životních příběhů.

AUTOR: **PETRA JUNGWIRTHOVÁ**

FOTO: **ÚSTR / Martin Vacek**

Související:

- Tisková zpráva Brandýské oběti: příběh podplukovníka Viléma Soka-Siegera

<https://www.ustrcr.cz/brandyske-obeti-pribeh-pplk-vilema-soka-siegera>